

14.	P	POVIŠANJE SV. KRIŽA	Otoče	17.30	† Almo Kravanja
15.	T	Žalostna Mati Božja	Kamna Gorica	17.30 18.00	†† Moškove sestanek gospodarskega sveta
16.	S	Kornelij, papež			maše v fari ne bo
17.	Č	Robert Belarmino, škof	Dobrava	17.30	po namenu
18.	P	Jožef Kupertinski, duh.	Kamna Gorica	17.30	† Janeza Cengleta
19.	S	Januarij, škof in mučenec	Stična Kamna Gorica	10.00 17.00	STIČNA MLADIH (mladi vabljeni v Stično) †† Mlinarjeve
20.	N	NEDELJA SVETNIŠKIH KANDIDATOV	Dobrava	8.00	†† Katarino in Jakoba Praprotnik
21.	P	Matej, evangelist	Otoče	17.30	† Zdravka Pogačnika
22.	T	Mavricij, mučenec	Kamna Gorica	17.30	† Francija Eržena
23.	S	p. Pij iz Pietrelcine, red.			maše v fari ne bo
24.	Č	bl. Anton Martin Slomšek, škof	Dobrava	17.30	po namenu
25.	P	Sergij, menih	Kamna Gorica	17.30	po namenu
26.	S	Kozma in Damijan, muč.	Lesce Dobrava	7.00 17.00	FARNO ROMANJE v ČEDAD † župnika Martina Kočevarja
27.	N	SLOMŠKOVA NEDELJA	Kamna Gorica	8.00	†† Matičeve

PRIPOROČAM SE ZA MAŠNE NAMENE.

V Kamni Gorici bi potrebovali pomoč pri krašenju cerkve. Dosedanje sodelavke tega dela skorajda več ne zmorejo, ekipi (dve sta, ena iz Lipnice, druga iz Kamne Gorice) bi bilo potrebno pomladiti. Farani in faranke, razmislite, če bi se lahko vključili v katero izmed obeh skupin.

26. 9. Vas vabim na romanje Kamne Gorice in Lesc v Čedad, Humin in na Staro goro nad Čedadom. Spomladi tega romanja nismo izpeljali, morda nam zdaj uspe. Prijavite se na list pod korom, če bi šli z nami.

Izdala župnija Kamna Gorica. Odgovarja: Marko Avsenik, žup. upravitelj.
El. naslov: marko.avszenik@rkc.si Telefon: 041 614 964

ŽUPNIJSKI LIST

ŽUPNIJE KAMNA GORICA

Letnik 3. Št. 19. (od 13. 9. do 27. 9. 2026)

POMEN SKUPNEGA DOMA V BOŽJEM NAČRTU

Pogled vere na ekološko krizo, v kateri živimo, nam odločno pomaga razumeti tako njene teološke korenine kot izjemen teološki potencial, ki predstavlja vir za soočanje z njo in pozitiven izhod iz nje. Izvirna izkušnja svetega Janeza od Križa, iz katere smo izhajali mi in mnogi kristjani, pa tudi pripadniki drugih religij, govori o odnosu z naravo kot z nečim dragocenim, kjer z občudovanjem, spoštovanjem in hvaležnostjo odkrivamo Stvarnikov odtis kot prosojnost v skupnem domu njegovega ljubečega načrta. Iz te izkušnje izhaja in se hrani zdravo in uravnoteženo izvajanje treh bistvenih odnosov, ki nas konstituirajo kot človeška bitja: s Stvarnikom, z bližnjim in s stvarstvom. Še posebej smo si prizadevali pokazati, da je ta izvirna izkušnja sestavni del dediščine krščanske vere.

Troedini Bog, ki ga je razodel Kristus, je pustil svoj pečat na stvarstvu, tako da vera, tako živeta kot mišljena, prepozna njegovo navzočnost in bogato mrežo odnosov, ki se rodijo iz trinitarnega delovanja v svetu. Bog Stvarnik postavlja ljudi v prvotni vrt stvarstva ne kot izolirane posameznike, temveč kot skupnost (par) kot svoje predstavnike in neposredne sogovornike (podoba in sličnost). Zaupa jim nalogo, da skrbijo za stvarstvo in ga naseljujejo, živijo v njem po Stvarnikovi volji (kot oskrbniki), da bi stvarstvo s svojim izpopolnjevanjem in dopolnjevanjem na koncu odražalo njegovo božansko slavo (služabniki stvarstva). Poklicani smo, da to nalogo izpolnimo s pogumom, širokoumnostjo, inteligenco in jasnostjo. To zahteva uporabo najbolj preverjenega znanstvenega znanja in tehnične spretnosti, pa tudi prispevek etičnih in duhovnih načel, ki izhajajo iz odnosa z Bogom, z drugimi, s stvarstvom in s samim seboj.

SVOBODA IN ODGOVORNOST

Različna stališča o tem, kaj je kozmos, o njegovem izvoru, o njegovem pomenu in usodi, o mestu, ki je v njem dodeljeno človeku, imajo natančne posledice, ko gre za razumevanje naše odgovornosti v ekološki krizi in naših možnosti za zaščito in spodbujanje življenja na planetu Zemlja. Če bi bile najodločilnejše sile, zaradi determinizma ali naključja, sile same narave, človeška svoboda pravzaprav ne bi imela veliko prostora za delovanje. Še manj, če bi bil obstoj svobode in odgovornosti navsezadnje zanikan, ne le pred Bogom, ampak tudi pred drugimi, ki zdaj naseljujejo planet ali ga bodo naseljevali v

prihodnosti. Toda v krščanski viziji je svoboda bistvena razsežnost človekovega dostojanstva in nepogrešljiv pogoj za uresničevanje moralne odgovornosti (prim. Gal 5,1.13). Brez te svobode prvotna naloga skrbi za stvarstvo ne bi imela smisla, brez svobode bi ne imeli niti izvirnega greha, niti ne greha proti stvarstvu in Stvarniku, in niti ne možnosti ekološkega spreobrnjenja, da bi mogli uresničevati celostno ekologijo.

ODNOS DO STVARSTVA JE OSVETLJEN V ODNOSU DO STVARNIKA

Trije argumenti nam nalagajo moralno obveznost, da ne plenimo našega planeta: odgovorni smo pred Bogom Stvarnikom, ki smo ga poklicani častiti; odgovorni do prihodnjih generacij (medgeneracijska solidarnost); in spoštovati bi morali planet Zemljo in se Bogu zahvaljevati ter ponižno sprejemati prejeti dar. Pri tem tretjem razlogu se pogosto zavestno ali nezavedno prikradejo panteistični premisleki, ki motijo harmonijo celotnega verskega pogleda na svet. Krščanska perspektiva priznava racionalnost, ki je neločljivo povezana z vero v Boga Stvarnika, se sklicuje na medgeneracijsko solidarnost in meni, da je stvarstvo obdarjeno s svojo lastno dobrostjo, vendar kot delo Stvarnika. V tej luči krščanska vera premišlja o določeni »zakramentalnosti« stvarstva in v njem prepozna trinitarni pečat Stvarnika. Tako je stvarstvo v svoji konstitutivni omembi trinitarnega Stvarnika vstavljeno v dialog človeka z Bogom. Stvarstvo, gledano v tej luči, nas vabi, da slavimo Boga in ga spoznavamo skozi njega, da ga sprejmemo kot božji dar, da delamo na vrtu, v katerega smo postavljeni, da bi uspeval v Božjo slavo,... v dinamiki služenja in darovanja sebe. Skratka, s krščanskega vidika se ekološko vprašanje na koncu prevede v teološko vprašanje: kako se nanašamo na stvarstvo, naš skupni dom, na delo trinitarnega Stvarnika? Odnos do stvarstva predstavlja razsežnost našega odnosa z Njim. Kot je dejal sv. Tomaž Akvinski: »Zmote o stvarjenju nas oddaljujejo od resnice vere, kolikor nasprotujejo resničnemu spoznanju Boga.«

EKOLOŠKI OBRAT

Spremembo prevladujoče paradigme mišljenja običajno opišemo z izrazom »obrat«. Govori se o fenomenološkem, antropološkem, zgodovinsko-socialnem, jezikovnem in kontekstualnem obratu. Danes je jasno, da nujno potrebujemo ekološki obrat, ki bi nas preusmeril ter nam pomagal globlje razumeti naše mesto v okolju in našo odvisnost od njega, saj »sta narava in kultura v človeškem življenju tesno povezani«. Z ekološkim obratom torej mislimo na skupno pridobitev zavedanja, da je vsa resničnost medsebojno povezana, da prihaja od Boga kot dar in razkriva njegov trinitarni pečat.

To zavedanje pomeni priznanje božje suverenosti, priznanje dobrosti stvarstva in edinstvenega mesta človeka v kozmosu kot sogovornika in predstavnika samega Boga. Vključuje tudi priznanje struktur greha proti stvarstvu in Stvarniku ter potrebo po spreobrnjenju k celostni ekologiji. Egocentrični in solipsistični ego se drugih loteva bodisi z impulzom, da bi jih posedoval (pohlep), bodisi z impulzom, da bi jih nadzoroval, kot da bi bili grožnja (agresija). Ti dve drži – pohlep (prim. 1 Mz 3,6) in nasilje (prim. 1 Mz 4,8) – sta ob natančnejšem pregledu ključni za tehnokratsko paradigmo in plenilski antropocentrizem ter sta simptoma padlega človeštva, ki se zapira pred delovanjem božje milosti. Če jima podležemo, ignoriramo in izkrivljamo resnico realnosti, kot prihaja od Boga in je namenjena

Njemu (prim. 1 Kor 8,6). Papež Frančišek je v svoji pridigi na začetku svojega pontifikata, v kateri nas je pozval, naj skrbimo za stvarstvo, za naše brate in sestre ter zase, spodbujal: »Da bi 'zaščitili', moramo skrbeti tudi zase. Spomnimo se, da sovraštvo, zavist in ponos onesnažujejo življenje. Zaščititi torej pomeni bdeti nad svojimi čustvi, nad svojim srcem, saj iz njega izvirajo dobri in slabi nameni: tisti, ki gradijo, in tisti, ki rušijo. Ne smemo se bati dobrote, pravzaprav niti nežnosti.«

DUHOVNI PRELOM

Ekološki prelom ni le paradigmatični preobrat, ki zadeva um, temveč vključuje naše globoko duhovno spreobrnjenje, po zgledu svetega Frančiška Asiškega. Njegov svetel in ganljiv odnos do stvarstva izhaja iz njegove hoje za Kristusom, ubogim in križanim, v katerem je prepoznal obličje Sina, po katerem je bilo vse ustvarjeno in spravljeno. Prav izkušnja žive upodobitve po Jezusu Kristusu ga je spodbujala, da je hvalil Stvarnika in Očeta, in ga spodbujala, da je skrbel za stvarstvo, da je opeval lepoto stvarstva po Božjem načrtu in da je skrbel za svoje brate in sestre. Njegova poroka z »gospo uboštvo« ga je osvobajala vsake pretveze despotske prevlade in mu odpirale pogled na svet in zgodovino z duhom miru, do te mere, da je sprejel celo smrt kot »sestro«: to je znamenje, da stvarstvo ni namenjeno uničenju, ampak preobrazbi v Jezusu Kristusu.

KRŠČANSKO UPANJE

Ko premišljujemo o stvarstvu skozi prizmo krščanskega razodetja, ne moremo spregledati, da je okoljska kriza, ki jo doživljamo, huda preizkušnja našega upanja. Vendar to ne zmanjšuje njegove moči. Evangelij je še danes »dobra novica«: Bog želi odkupiti človeško bitje v celoti z dušo in telesom ter skupaj s človeštvom prenoviti vse stvarstvo (prim. Rim 8,22). In to je že storil »enkrat za vselej« (Heb 9,12) v Kristusu, ki je umrl in vstal od mrtvih ter se povzpел na Očetovo desnico.

To upanje ni površen optimizem. Je zanesljivo prepričanje, da je vse v Božjih rokah. Upanje omogoča božji milosti, da nam odpre oči, da se stegujemo »k nebeškemu kraljestvu in k večnemu življenju kot naši sreči, zaupajoč Kristusovim obljubam, ki se ne ohranjajo z našimi lastnimi močmi, ampak s pomočjo milosti Svetega Duha«.

To upanje nas ne odvezuje osebnih odgovornosti, temveč nam jo predočuje in krepi, tudi v kontekstu okoljske zavezanosti. Kot teološka vrlina – Božji dar – nam omogoča, da delujemo z gotovostjo, da bo Stvarnik, ki je vse ustvaril po Kristusu in »po njem hotel spraviti vse, kar je v nebesih in kar je na zemlji« (Kol 1,20; prim. 1,15–20), uresničil svoj načrt osvoboditve in odrešenja. Z očmi, ki gledajo v izpolnitev vseh stvari, zato pričakujemo prihod »novega neba in nove zemlje«, kajti On, ki sedi na prestolu, oznanja: »Glej, vse delam novo« (Raz 21,1.5, prim. Iz 65,17). To novo stvarjenje bo poleg preobrazbe vsega trpljenja in bolečine vključevalo vsa dejanja ljubezni in velikodušnosti, ki smo jih izkazali stvarstvu, bližnjim in Bogu. Tako »se združujemo v skrbi za ta skupni dom, ki nam je zaupan, vedoč, da bo vse dobro, ki ga vsebuje, sprejeto v nebeško pojedinost«.

zaključek dokumenta mednarodne teološke komisije **O SKRBI ZA NAŠ SKUPNI DOM**

